

ΑΙ ΑΘΗΝΑΙ

ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

λίγον χρόνον μετὰ τὴν εἰς Ἑλλάδα κάθοδον τοῦ νεαροῦ Βασιλέως ᾽Οθωνος τοῦ Α΄ ἤρξατο εὐρύτατα νὰ συζητῆται τὸ ζήτημα τῆς μεταθέσεως τῆς Πρωτεύουσας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἐκ Ναυπλίου εἰς ἄλλην πόλιν, μᾶλλον κατάλληλον. Οἱ κάτοικοι τοῦ Ναυπλίου καὶ ἰδίᾳ οἱ μεταξὺ αὐτῶν ἰδιοκτῆται ἀκινήτων καὶ οἱ ἔμποροι ἀντέδρασαν κατὰ τῆς πραγματοποιήσεως μιᾶς τοιαύτης ἰδέας, ἢ ἀντίδρασις ὅμως αὐτῶν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ληφθῆ ὑπὸ σοβαρὰν ἔποψιν διότι ἡ στενότης τῆς πόλεως, ἥς ὑπέγκειται τὸ Παλαμῆδιον, θ' ἀπετέλει ἀνυπέρβλητον ἔμπόδιον εἰς τὴν περαιτέρω ἐξέλιξιν τῆς Πρωτεύουσας τοῦ Κράτους, ἂν αὕτη ἐξηκολούθει νὰ παραμένῃ ἐν Ναυπλίῳ. Ἐνιοὶ ἐπρότειναν ὡς νέαν Πρωτεύουσαν τὴν Κόρινθον, ἕτεροι τὰς Ἀθήνας, ἐλάχιστοι δὲ τινες τὴν Τρίπολιν καὶ τὸ Ἄργος. Οἱ ὑπὲρ τῆς Κορίνθου κηρυχθέντες προέβαλλον τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἡ πόλις αὕτη εὕρισκετο εἰς τὸ κέντρον σχεδὸν τοῦ ἀρτισυστάτου μικροῦ τότε Κράτους καὶ ἡ εἰς αὐτὴν μετάβασις ἐκ τῆς λοιπῆς Πελοποννήσου ἢ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος θὰ ἦτο περισσότερον εὐχερῆς ἢ ἡ μετάβασις εἰς Ἀθήνας. Ἡ κεντρικότης τῆς θέσεως τῆς νέας Πρωτεύουσας, ἔλεγον, εἶναι ἀπαραίτητος καὶ ἀναγκαία εἰς τὸ ἀρτισύστατον Κράτος διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἠδύνατο ἀποτελεσματικώτερον νὰ ἐπιβλέπη ἡ Κυβέρνησις εἰς πᾶν ὅ,τι θὰ ἐγένετο εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ νὰ προλαμβάνῃ τυχὸν πᾶν ἀπευκτέον. Οἱ φρόροι ὡσαύτως θὰ εἰσεπράττοντο εὐκολώτερον,

ἡ μέχρι τοῦδε δὲ πείρα εἶχε καταδείξει πράγματι ὅτι οἱ φορο-
 λογούμενοι τῶν πέριξ τοῦ Ναυπλίου μερῶν κατέβαλλον
 τακτικώτερον τοὺς κρατικούς φόρους, ἐνῶ οἱ τῶν λοιπῶν
 καὶ δὴ τῶν ἀπομεμακρυσμένων μερῶν πάντοτε διέφευγον
 τὴν τακτικὴν καταβολήν. Ἐξ ἄλλου, ὅσοι συνηγόρουν ὑπὲρ
 τῶν Ἀθηνῶν, καὶ οὗτοι ἦσαν οἱ πολυπληθέστεροι, ἐλεκα-
 λούντο τὸ παγκοίνως γνωστὸν θαυμάσιον καὶ ὑγιεινότατον
 κλίμα τῆς Ἀττικῆς, τὴν ὠραιότητα τοῦ τόπου, τὴν ὑπαρξίν
 ἤδη ἐσχηματισμένης πόλεως ἐχούσης ἀρκετοὺς κατοί-
 κους, ἰδίᾳ δὲ τὸ παλαιὸν μεγαλεῖον τῶν Ἀθηνῶν, τὸ
 ὁποῖον ἀσφαλῶς θὰ ὑπεβοήθει τὴν νέαν Πρωτεύουσαν ἐν
 τῇ ἀναπτύξει καὶ ἐξελίξει της. Μὴ θέλουσα νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει
 τὸ τελευταῖον τοῦτο ἐπιχείρημα, ἡ «Ἀθηναῖα» τῆς 27 Μαΐου
 1833 ἔλεγεν: «Ἀνίσως φαντάσματα ἀρχαιολογίας ἢ μυθο-
 λογίας ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν εἰς σκέψιν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν
 καθεδρῶν τῶν Βασιλείων αἱ Ἀθηναῖαι βέβαια ἔπρεπε νὰ προ-
 τιμηθοῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἄλλ' αἱ Κυβερνήσεις δὲν συμ-
 βουλευόνται διὰ τὰ ἔργα τῶν εἰμὴ τοὺς πολιτικούς λόγους
 καὶ τὰ ἀληθῆ συμφέροντα τῆς Ἐπικρατείας.... Οἱ στίχοι
 τοῦ ἀθηναίου Σοφοκλέους καὶ ὁ ἀκρωτηριασμένος Παρθε-
 νῶν ἠμποροῦν νὰ διασκεδάσουν τὴν ἀργίαν τινῶν ὀκνηρῶν,
 ἀλλὰ δὲν αὐξάνουν τὸ δημόσιον ταμεῖον.» Ἡ ἔφημερίς κατέ-
 ληγε: «Ἐν τῷσούτῳ ὅσοι προκαλοῦν τὴν καθέδραν εἰς τὰς
 Ἀθήνας θέλουν νὰ ἀκρωτηριάσουν τὴν δύναμιν τοῦ Βασι-
 λέως, νὰ κολοβώσουν τοὺς πόρους τῆς Ἐπικρατείας, νὰ
 κόψουν τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ ἐλληνικοῦ ἐμπορίου, νὰ ἐπηρεά-
 σουν τὰ συμφέροντα τῶν ὑπηκόων, νὰ ψυχράνουν τοὺς πολί-
 τας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, νὰ παρακρούσουν τὰς προσδοκίας
 τοῦ ἔθνους, ὀλιγωροῦντες τὰς εὐχὰς του, καὶ νὰ μᾶς δώσουν
 ἀντὶ καθέδρας πλουσίας, λαμπρᾶς καὶ ἐμπορικῆς τὴν εὐτελεῖ
 καὶ ἄγονον Ἀττικὴν, τὴν ὁποίαν ὅλος ὁ ἐλληνικὸς κόσμος, δι-
 दाγμένος ἀπὸ πολυχρόνιον ἐπανάστασιν καὶ ὄχι ἀπὸ ἀρχαιο-
 λογικὰ φαντάσματα, ἀποκρούει ὁμοθυμαδόν.» Αἱ Ἀθηναῖαι
 ἦσαν τὸ πάλαι ἡ κλεινὴ πόλις τῶν καλῶν τεχνῶν, τῆς φιλο-
 σοφίας καὶ τοῦ ἀφθιάστου βαθμοῦ τοῦ πολιτισμοῦ ἐν γένει.
 Μεταξὺ τῶν ἀρχαιολογικῶν ἐρειπίων τῆς μικρᾶς πολίχνης

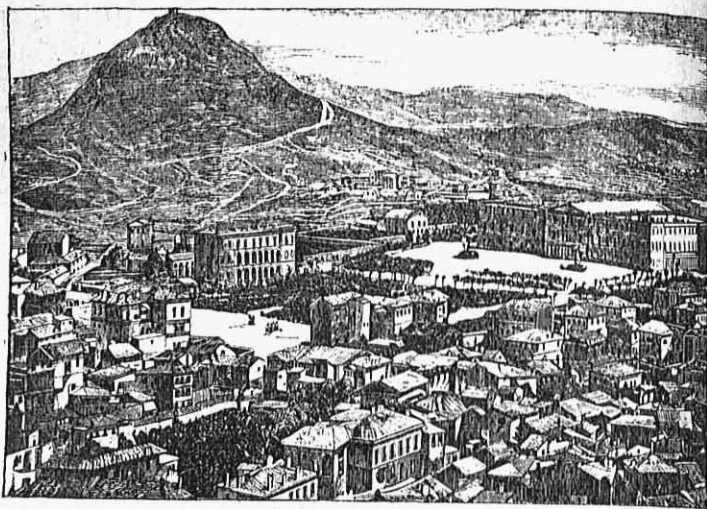
τῶν ἀρχῶν τοῦ ἸΘ' αἰῶνος διεσώζοντο εἰσέτι πλείστα ἱερὰ μνημεῖα τοῦ πάλαι κλασσικοῦ πολιτισμοῦ, περίξ τῶν ὁποίων θὰ ἦτο οὐ μόνον ἔνδοξον, ἀλλὰ καὶ λίαν συμφέρον ἀναμφιβόλως νὰ ἀνεγερθῇ ἡ νέα Πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

*
* *

Ἡ Ἀντιβασιλεία, ὡς ἦτο ὀρθὸν βεβαίως, ἔκλινεν ὀριστικῶς ὑπὲρ τῶν Ἀθηνῶν ὡς Πρωτευούσης τοῦ Κράτους, ἐξεδόθη δὲ τὴν 18 Σεπτεμβρίου 1834 σχετικὸν Διάταγμα. Κατὰ τὸ 1 ἄρθ. τοῦ Διατάγματος ἡ καθέδρα τοῦ Κράτους θὰ μετετίθετο τὴν 1 Δεκεμβρίου 1834 ἐκ Ναυπλίου εἰς Ἀθήνας, ἡ τελευταία δ' αὕτη πόλις θὰ ἀπεκαλεῖτο ἐν τῷ μέλλοντι « βασιλικὴ Καθέδρα καὶ Πρωτεύουσα » (ἄρθ. 2). Κατὰ τὸ 3 ἄρθ., τὴν 1 Δεκεμβρίου θὰ ἐγκαθίσταντο ἐν Ἀθήναις ἅπαντα τὰ Ὑπουργεῖα τῆς Ἐπικρατείας μετὰ τῶν ἀμέσως εἰς ταῦτα ὑπαγομένων τμημάτων, ἔτι δὲ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, τὸ Γεν. Ταμεῖον, τὸ Γεν. τῶν Ταχυδρομείων Διευθυντήριον. Τὸ ἄρθ. 4 ὠρίζεν ὅτι θὰ προσδιωρίζετο δι' ἰδιαιτέρων ἀποφάσεων ὁ χρόνος καθ' ὃν καὶ αἱ λοιπαὶ κεντρικαὶ ἀρχαὶ θὰ ἐγκαθίσταντο ἐν τῇ νέᾳ Πρωτεύουσῃ. Τὸ Διάταγμα ἦτο ὑπογεγραμμένον, ἐν ὀνόματι τοῦ εἰσέτι ἀηλίκου Βασιλέως Ὁθωνος, ὑπὸ τῆς τριμελοῦς Ἀντιβασιλείας, ἣτις ἀπετελεῖτο ὑπὸ τοῦ κόμητος von Arnimsberg ὡς Προέδρου, καὶ τῶν von Kobell καὶ von Heideck, ἔτι δὲ καὶ ὑπὸ τῶν Γραμματέων τῆς Ἐπικρατείας Ἰ. Κωλέττη, von Lesuire, Ν. Γ. Θεοχάρη, Ἰ. Ρίζου καὶ Γ. Πραΐδου.

Εὐθύς ὡς ἀπεφασίσθη ὀριστικῶς ἡ μετάθεσις τῆς Πρωτευούσης εἰς Ἀθήνας συνέστη ἐπιτροπή, ἣτις, μεταβαίνουσα εἰς τὴν μικρὰν τότε πολίχνην ταύτην, θὰ κατέγραφε καὶ θὰ ἐξεῖμα τὰς οἰκίας, αἵτινες θὰ ἦσαν ἀπαραίτητοι δι' ἕκαστον κλάδον τῆς Διοικήσεως. Αἱ οἰκίαι ὅμως ἐσπάνιζον τότε ἐν Ἀθήναις, αἱ δὲ ἀνάγκαι τῶν διαφορῶν ὑπηρεσιῶν, αἵτινες ἐζήτουν στέγην δι' ἑαυτὰς καὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους των, ὀσημέραι ἠῦξανον. Ἡ Κυβέρνησις ἐν ἀρχῇ ἐζήτησεν 100 οἰκήματα, ἀλλ' αἱ ὑπηρεσιακαὶ ἀνάγκαι ἠῦξησαν ταῦτα εἰς 250

μετ' οὐδὲν πολὺ. Τόσοι ἀνυπέρβλητοι ἦσαν ὑπὸ ταύτην τὴν ἔποψιν αἱ παρουσιασθεῖσαι δυσχέρεια, ὥστε ἡ ἐπιτροπὴ πρὸς στιγμήν ἐσκέφθη νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ τοῦ λοιποῦ ἢ εἰς μόνους τοὺς ὑπαλλήλους τὴν ἐν Ἀθήναις διαμονήν, καθόσον πολλοὶ ἕτεροι ἀπλοῖ πολῖται ἀναγκαστικῶς διενυκτέρευον ἐν ὑπαίθρῳ, ἐν πλήρει δὲ χειμῶνι. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπέ-

Αἱ Ἀθῆναι ἐπὶ Ὀθωνος.

ταξεν ὅσον περισσότερα οἰκήματα ἠδύνατο ἐκδιώξασα τοὺς ἐνοίκους ἢ περιορίσασα τούτους εἰς ὠρισμένα δωμάτια ἢ εἰς τὰ ὑπόγεια. Ἡ ἐπιτροπὴ μόνη προέβαιεν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐπιταχθέντων οἰκημάτων χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψει τὰς ἐνστάσεις τῶν ιδιοκτητῶν, οἵτινες ἐλάμβανον ὡς ἐνοίκιον 15% ἐπὶ τῆς γενομένης ἐκτιμήσεως, ἣτις πολλάκις ἦτο ἀνθαίρετος. Αἱ ἀνθαίρετοι ἐπιτάξεις καὶ αἱ ἀδικοὶ ἰδίαι ἐκτιμήσεις προὐκάλεσαν πλεῖστα ὄσα ἄτοπα, τούτου δ' ἕνεκα ἡ Κυβέρνησις ἐσκέφθη ν' ἀποστείλῃ εἰς Ἀθήνας τοὺς

Υπουργούς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν διὰ νὰ ἐξομαλύνουν τὰς παρατηρηθείσας δυσχερείας πρὸς κατά-
 παυσιν τῶν παραπόνων τῶν κατοίκων. Οὗτοι διέλυσαν
 τὴν ἐπιτροπὴν, ἣτις ἦτο πολυμελὴς καὶ ἀντ' αὐτῆς διώρισαν
 τετραμελῆ μόνον τοιαύτην, εἰς ἣν καὶ παρεχώρησαν χρημα-
 τικόν τι ποσόν, τὸ ὁποῖον θὰ κατεβάλλετο ὡς προπληρωμὴ
 ἐνοικίου εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας τῶν ἐπιταχθέντων οἰκημάτων
 διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Δημοσίου. Ἡ νέα αὕτη ἐπιτροπὴ, ἣτις
 φαίνεται ὅτι εἰργάσθη καλά, ἀπετελέσθη ἐκ τῶν Ἀξιότη,
 Ζαχαρίτσα, Βλάχου καὶ Ρίζου, ὑπουργικοῦ γραμματέως.

Αἱ νέαι οἰκοδομαὶ ὁσημέραι ἠϋξάνοντο ἐν Ἀθήναις. Ἀπε-
 φασίσθη δ' ὅπως ἀνοιχθῶσι καὶ διαρρυθμισθῶσι αἱ ὁδοὶ
 Ἀθηνᾶς, Ἐρμού καὶ Αἰόλου. Τὰ ἀκίνητα ἅτινα παρημπο-
 διζον τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ πρὸς τοῦτο ἐκπονηθέντος σχεδίου,
 ἐξιτιμήθησαν ἵνα κατακρημισθῶσι, ἀλλ' οἱ ἰδιοκτῆται τού-
 των, καίτοι ἔλαβον τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐκτιμήσεως, δὲν ἐπέσπευ-
 δον τὴν κατεδάφισιν ζητοῦντες ὅπως προηγουμένως ἡ Κυβέρ-
 νησις παράσχη εἰς αὐτοὺς γήπεδα, ἐφ' ὧν ν' ἀνεγείρωσι τὰς
 νέας οἰκοδομὰς των. Ἡ Κυβέρνησις κατέβαλε περὶ τὰς 98,
 000 δρχ. εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ἰδιοκτῆτας, ὧν αἱ οἰκίαι ἐν τέλει
 βραδύτερον κατεδαφίσθησαν βιαίως ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν.
 Ἡ Κυβέρνησις ἤρξατο καὶ αὐτὴ νὰ οἰκοδομῇ ἐν Ἀθήναις
 στρατῶνα, νομισματοκοπεῖον καὶ τυπογραφεῖον, σημειω-
 τέον δὲ ὅτι τὸ πρῶτον σχέδιον τῆς πόλεως εἶχε καταρτίσῃ
 ὁ ἀρχιτέκτων Σταμάτιος Κλεάνθης ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ
 συμμαθητοῦ αὐτοῦ Σάουμπερτ. Τὸ σχέδιον τοῦτο ἐνεκρίθη
 διὰ τοῦ ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1833 Διατάγματος. Ἐπειδὴ ὁμως
 ἦτο πολυτελέστατον ἐν τῇ συλλήψει του καὶ ἡ πιστὴ ἐφαρ-
 μογὴ του ἦτο δυσανάλογος πρὸς τοὺς περιορισμένους πόρους
 τοῦ Κράτους, ἀπεφασίσθη ὅπως μετακληθῇ εἰς Ἀθήνας
 ὁ βουαρὸς ἀρχιτέκτων Κλέντζε ἵνα ἐκφέρῃ τὴν γνώμην
 του σχετικῶς. Οὗτος κατήρτισε νέον σχέδιον τῆς πόλεως,
 ὅπερ, ἐγκριθὲν διὰ Διατάγματος ἀπὸ 18 Σεπτ. 1834, ἐτέθη
 εἰς ἐφαρμογὴν δι' ἑτέρου Διατάγματος ἀπὸ 9 Ἀπριλίου
 1836. Οἱ κάτοικοι τῶν Ἀθηνῶν δι' ἀναφορᾶς των ἀπὸ 3
 Ἰουνίου 1833 πρὸς τὸν Βασιλέα Ὁθῶνα ἐξήτουν ὅπως ἡ

Πρωτεύουσα μεταφερθῆ εἰς Ἀθήνας, ὑπέσχοντο δὲ νὰ διευκολύνωσι τὴν Κυβέρνησιν παντὶ τρόπῳ καὶ δὴ ἀπὸ ἀπόψεως παροχῆς οἰκημάτων καὶ γηπέδων. Ὅταν ὁμως ἐγένετο ἡ μεταφορὰ, οἱ κάτοικοι ἤρξαντο νὰ λησιμονῶσι τὰς ὑποσχέσεις, τὰς ὁποίας εἶχον δώσει, ἀπέβλεψαν δὲ μόνον εἰς τὴν πραγματοποιήσιν ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέρων κερδῶν ἐκ τῆς διαθέσεως τῶν ἀκινήτων αὐτῶν περιουσιῶν, ὧν ἡ ἀξία διαρκῶς ἠϋξανε, ὡς εἰκός.

*
* *

Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ, ἤδη ἀπὸ τῆς 15 Νοεμβρίου 1834 εἶχεν ἀρχίσει ἡ εἰς Ἀθήνας μεταφορὰ τῶν διαφόρων δημοσίων ὑπηρεσιῶν. Τὴν δὲ 1 Δεκεμβρίου ἀφίκετο καὶ ὁ νεαρὸς Βασιλεὺς Ὄθων, ὅστις εἶχεν ἀποβιβασθῆ τὴν πρωίαν τῆς ἰδίας ἡμέρας εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἀπετελούμενον τότε μόνον ἀπὸ τινὰς εὐτελεῖς οἰκίσκους, συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἀντιβασιλείας καὶ τῶν Γραμματέων τῆς Ἐπικρατείας. Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἔφθασεν ὁ Βασιλεὺς εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐρχόμενος ἐκ Πειραιῶς. Ἡ γενομένη εἰς αὐτὸν ὑποδοχὴ ὑπῆρξε πράγματι μεγαλοπρεπεστάτη, ἐπευφημήθη δὲ ζωηρότατα ὑπὸ τῶν κατοίκων ὅλης τῆς Ἀττικῆς, οὔτινες ἔσπευσαν ἐξ ὅλων τῶν μερῶν εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ παραστῶσι κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην. Οἱ προύχοντες τῶν Ἀθηνῶν προὔπηγθησαν ἔξωθεν τῶν Ἀθηνῶν τὸν ἐρχόμενον Βασιλέα, εἰς ὃν προσέφεραν ἄρτον καὶ ἄλας. Ὁ δημογέρον Ἰ. Βλάχος προσεφώνησε ὡς ἑξῆς τὸν Βασιλέα: «Οἱ εἰς ταύτην τὴν κατ' ἐκλογὴν Σου πόλιν οἰκοῦντες δι' ἡμῶν τῶν Δημογερόντων, Σὲ ἀσπάζονται, ὦ Βασιλεῦ! Ἡ αἰσία ἐνταῦθα ἀφιξίς Σου θέλει εἶσθαι ἱστορίας ἐποχῆ, ἀρχὴ οὔσα ἐλπίδων ἀγαθῶν, ὄχι μόνον εἰς τοὺς Ἀθηναίους καὶ τοὺς λοιποὺς πάντας Ἕλληνας, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλον τὸν πεπολιτισμένον κόσμον. Δέχθητι, Βασιλεῦ, μὲ τὴν συνήθη Σου εὐμένειαν τὴν ἐκφώνησιν ἀρχαίας τινός ἐγχωρίου ἐπωδῆς, τὴν ὁποίαν ὁ Σωκράτης ἐνόμιζε βασιλικωτάτην. Καὶ ἂν εὐαρεστεῖσαι νὰ Σὲ τὴν ἐκφωνεῖ τις καθ' ἑκάστην, θέλει ἰσχύη δαιμονίως νὰ συνεργῆ εἰς

τὴν ἀληθῆ δόξαν Σου, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ὅλη τῶν Ἑλλήνων ἡ εὐδαιμονία: «Τῶν ὄντων ἀγαθῶν καὶ καλῶν οὐδὲν ἄνευ πόνου καὶ ἐπιμελείας θεοὶ διδόασιν ἀνθρώποις, ἀλλ' εἴτε τοὺς θεοὺς ἕλεως εἶναί σοι βούλει, θεραπευτέον τοὺς θεοὺς· εἴτε ὑπὸ φίλων ἐθέλεις ἀγαπᾶσθαι, τοὺς φίλους εὐεργετέον· εἴτε ὑπὸ τινος πόλεως ἐπιθυμεῖς τιμᾶσθαι, τὴν πόλιν ὠφελιτέον· εἴτε ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος πάσης ἀξιοῖς ἐπ' ἀρετῇ θαυμάζεσθαι, τὴν Ἑλλάδα πειρατέον εὖ ποιεῖν.» Τῆς βαθείας ἡμῶν εὐγνωμοσύνης ἄλλο σύμβολον δὲν ἔχομεν εἰς τὸ ἐξῆς γὰρ Σε προσφέρωμεν, Βασιλεῦ, εἰμὴ πίστιν πρὸς τὸν θρόνον Σου καὶ ἀσάλευτον μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς καρδίας εἰλικρινῆ ἀγάπην. Ἡ Ἀθηναῖ, ἡ Θέμις καὶ ὁ Ἑρμῆς θέλουν πλέξῃ τὸν στέφανόν Σου, ἐκ δὲ τῆς νεωτέρας γενεᾶς τῶν παιδῶν μας θέλει ἀναφανῆ καὶ ὁ Πλούταρχος τοῦ βίου Σου. Ζήτω ὁ Βασιλεὺς!»

Μετὰ ταῦτα ὁ Βασιλεὺς Ὀθων, εἰσελθὼν εἰς τὴν νέαν τοῦ Κράτους Πρωτεύουσαν, διηυθύνθη εἰς τὸ Θησεῖον ὅπου ἐγένετο ἐπίσημος δοξολογία ὑπὲρ τῆς μακροημερεύσεως τοῦ Βασιλέως καὶ στερεώσεως τοῦ Θρόνου. Οἱ κανονιοβολισμοὶ καὶ αἱ ἐπευφημίαι τοῦ λαοῦ ἐνεθουσίαζον καὶ συνεχίνου καὶ τὴν πλέον ἀπαθῆ ψυχὴν. Ἀπὸ τὸ Θησεῖον ὁ Βασιλεὺς μετέβη εἰς τὰ ἐκλεγέντα ἐκ τῶν ἐνότων «Βασιλεία», μετριόφρονα ἀθηναϊκὴν οἰκίαν, κειμένην περίπου εἰς τὸν περίβολον τῆς σημερινῆς Βουλῆς, διερχόμενος κάτωθεν ἀψίδων ἐκ μύρτων. Ἡ ἐν λόγῳ οἰκία ἀνῆκεν εἰς τὸν Α. Κοντόσταυλον. Μετὰ ταῦτα ὁ Βασιλεὺς ἐγκατεστάθη εἰς τὴν μονόροφον οἰκίαν Ἀφθονίδου, κειμένην παρὰ τὸν νῦν κῆπον τοῦ Κλαυθμῶνος, ἐν ἧ καὶ παρέμεινε μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῶν Ἀνακτόρων.

Διὰ Διατάγματος ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1835 τὰ διὰ τοῦ ἀπὸ 16 Ὀκτ. 1834 Διατάγματος σχηματισθέντα Δικαστήρια τοῦ Κράτους θὰ ἤρχοντο τῶν ἐργασιῶν τῶν τὴν 25 Ἰανουαρίου 1835 (ἀρθ. 1). Πράγματι, τὴν ἡμέραν ταύτην ἔγινεν ἐν Ἀθήναις ἡ ἐπίσημος τελετὴ τῆς ἐγκαταστάσεως πάντων τῶν ἐν αὐταῖς Δικαστηρίων. Περὶ τὴν 10 π. μ. ἡ Ἀντιβασιλεία, συνοδευομένη ἀπὸ ὅλας τὰς Ἀρχὰς τῆς Πρωτεύου-

σης, μετέβη εἰς τὴν Μητρόπολιν ὅπου ἐτελέσθη παράκλησις ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀττικῆς, μεθ' ἣν πάντες οἱ κατ' αὐτὴν παρευρισκόμενοι δικασταὶ τῶν διαφόρων Δικαστηρίων ἔδωσαν τὸν ὄρκον τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν. Περὶ τὴν 1 μ. μ. ἔγινεν εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον τῶν Ἀθηνῶν ἡ ἐγκαθιδρύσις τῶν Δικαστηρίων κατὰ σειρὰν καὶ ἡ τυπικὴ ἔναρξις τῶν δικαστικῶν ἐργασιῶν. Πρῶτος ἐγκαθιδρύθη ὁ Ἄρειος Πάγος, τοῦ ὁποίου ὁ πρῶτος Πρόεδρος Χριστόδουλος Κλωνάρης ἐξεφώνησεν ἐπίκαιρον λόγον. Μετὰ ταῦτα ἐγκαθιδρύθη τὸ Ἐφρετεῖον, ὁ Εἰσαγγελεὺς τοῦ ὁποίου Γ. Ράλλης ἐξῆρε δεόντως τὸ γεγονός. Ἐν τέλει, ἐγκαθιδρύθη τὸ Πρωτοδικεῖον, ὡμίλησαν δὲ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὁ Πρόεδρος Μωραϊτίνης καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς Κυπαρίσσης. Πέντε ἐν ὄλῳ ἦσαν οἱ πρῶτοι ἐν Ἀθήναις δικηγόροι: Κ. Μαρίνογλου, Ἰ. Τυπάλδος, Π. Βαλσαμάκης, Ἀ. Πετσάλης, Ἰ. Δασκαλόπουλος, Δ. Πανᾶς καὶ Γ. Βοθρωτός.

*
* *

Ἡ μεγάλη συρροὴ ὑπαλλήλων καὶ ἰδιωτῶν ἔτι ἐκ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος δι' ἐμπορικοὺς ἢ ἄλλους λόγους παρέσχε πράγματα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὄχι μόνον ἀπὸ ἀπόψεως ἐπαρκείας κατοικιῶν, ἀλλὰ καὶ τροφίμων ἀκόμη, ἅτινα ἦσαν ὀλιγίστα καὶ τελείως πλέον ἀνεπαρκῆ ἐν ταῖς Ἀθήναις, ἧς ὁ πληθυσμὸς εἶχε πολλαπλασιασθῆ. Ἦδη ἀπὸ τῆς 6 Νοεμ. 1834, ἔλλείπει Νομάρχου ἐν Ἀθήναις, ὁ Διευθυντῆς τοῦ Νομοῦ Κλεομένης διὰ εἰδικῆς αὐτοῦ προκηρύξεως προσεκάλει τοὺς κατὰ τὸ Βασιλεῖον ἐμπορευομένους ἐν γένει νὰ σπεύσωσιν εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, ἣτις εἶχεν ἀπόλυτον ἀνάγκην ἀναπτύξεως τοῦ ἐμπορίου της καὶ ἰδίᾳ εἰσαγωγῆς παντοίων τροφίμων. Σημειωτέον ὅτι ταῦτα εἶχον φθάσει εἰς ὕψη δυσθεώρητα διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Οὕτω, τὸ κρέας ἐτιμᾶτο ἐν Ἀθήναις πρὸς 1 δραχ. τὴν ὀκᾶν, τὰ ξηρὰ ξύλα πρὸς 4 καὶ 5 λεπτά, τὸ αὐγὸν πρὸς 8 ἢ 10 λεπτά τὸ ἐν, τὸ ἔλαιον πρὸς 1. 60 κατ' ὀκᾶν καὶ τὰ λοιπὰ τρόφιμα ἀναλόγως. Πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως ταύτης, καθ' ἧς πλεῖστα ὄσα

διευπλώθησαν δίκαια παράπονα, ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε νὰ παραχωρήσῃ εἰς διαφόρους ἐμπόρους τροφίμων 50,000 δρ. ἐπὶ τόκῳ 6 % ἐτησίως διὰ νὰ διευκολύνῃ τούτους ἐν τῇ προσπαθείᾳ των πρὸς μεταφορὰν ἀφθόνων τροφίμων εἰς τὴν Πρωτεύουσαν καὶ μεταπώλησιν τούτων εἰς τὸ κοινὸν μὲ τιμὰς ὅπωςδῆποτε εὐθηνάς.

Ἐτέρα μεγάλη δυσχέρεια, καθ' ἣς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς εἶχον ν' ἀντεπεξέλθουν αἱ Ἀρχαὶ τῆς νέας Πρωτεύουσας τοῦ Κράτους, ἦτο ἀναμφιβόλως ἡ οἰκτρὰ ἀπὸ ἀπόψεως καθαριότητος κατάστασις, ἐν ἣ εὐρίσκοντο αἱ Ἀθήναι. Ἀκάθαρτα ὕδατα ἔτρεχον διὰ τῶν ὁδῶν τῆς Πρωτεύουσας ἢ ἐλίμναζον εἰς τὰ κεντρικὰ σημεῖα ταύτης. Σωροὶ ἀκαθαρσιῶν ὡσαύτως εὐρίσκοντο εἰς διάφορα γήπεδα ἢ καὶ αὐτὰς οἰκιῶν. Τὰ ἐν τῇ πόλει δὲ σφαγεῖα, βυρσοδειφεῖα καὶ ἐλαιοτριβεῖα ἐπηύξανον τὴν ἐλεεινότητα τοῦ θεάματος καὶ τὴν νοσηρότητα τῆς πόλεως. Δήμαρχος Ἀθηναίων διωρίσθη ὁ Ἀνάργυρος Πετράκης, πάρεδροι δὲ οἱ Δημ. Καλλιφρονᾶς, Ἀγγελος Γέροντας, Γ. Μεταξᾶς καὶ Κωνστ. Παπαθεοχάρη. Ὁ πρῶτος οὗτος Δήμαρχος τῆς νέας Πρωτεύουσας τοῦ Κράτους εἰργάσθη μετὰ πολλοῦ ζήλου πρὸς βελτίωσιν τῆς καθαριότητος τῆς πόλεως. Πλεῖστα σημεῖα ταύτης κατωρθώθη νὰ καθαρισθῶσιν, ἢ ἀγορὰ ἐλιθοστρώθη καὶ εἰς τὸν περίεξ τῶν Ἀθηναίων ἐλαιῶνα ἠνοιχθήσαν μεγάλοι χάνδακες, δι' ὧν τὰ λιμνάζοντα ἐν αὐτῷ ὕδατα κατεβλήθη προσπάθεια ὅπως διοχετευθῶσι πρὸς τὴν θάλασσαν. Παρ' ὅλα ταῦτα, τὸ θέρους τοῦ 1835 ἐνέσκηψε μεγάλη ἐπιδημία πυρετοῦ ἐν Ἀθήναις, ἣς τὰ θύματα ἀνῆλθον εἰς 3, 000 περίπου. Ὁμοία ἐπιδημία εἶχεν ἐνσκήψῃ καὶ τὸ θέρους τοῦ 1834, ὀφειλομένη καὶ αὕτη εἰς τὴν μεγάλην ἀκαθαρσίαν, ἐν ἣ διετέλει ἡ πόλις. Ὁ Πετράκης διωρίσθη Δήμαρχος τὴν 9 Μαΐου 1835.

Ἐκ τῶν τριῶν ὑποψηφίων, οὓς προέτεινεν ἡ δημαρειακὴ ἐπιτροπή, ἡ Ἀντιβασιλεία προὔτιμησε τὸν Πετράκη, πρῶν ἐιρηνοδίκην. Ὁ Δ. Καλλιφρονᾶς εἶχε λάβῃ τὰς περισσότερας ψήφους, ἀλλὰ δὲν διωρίσθη Δήμαρχος λόγῳ τοῦ ζωηροῦ αὐτοῦ χαρακτήρος καὶ τῆς μεγάλης ἐπιρροῆς, ἣν ἐκέκτητο καὶ ἵτις ἐθεωρήθη ἐπικίνδυνος. Διὰ Διατάγματος

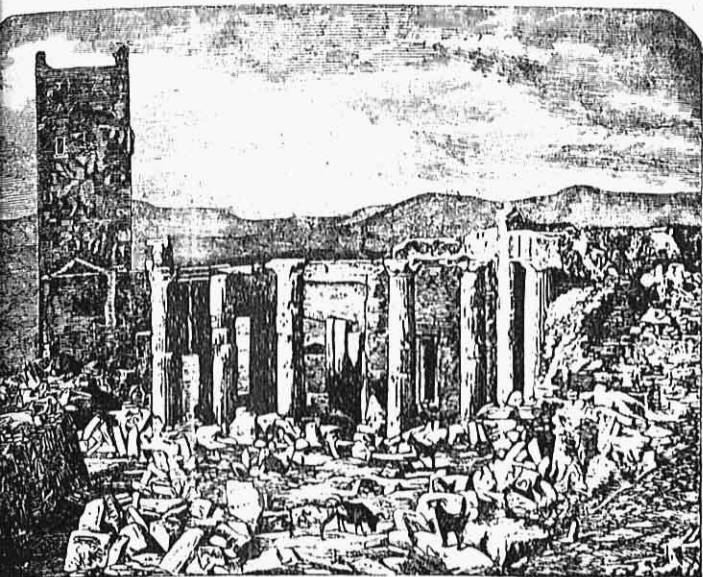
τῆς 15 Δεκ. 1834 ἢ ἐν Ἀθήναις διεύθυνσις τῆς ἀστυνομίας ἐτέθη ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γραμματείας, καταργηθείσης τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας (ἀρθ. I). Τὸ μέτρον ἐλήφθη διὰ λόγους οἰκονομίας.

*
* *

Τὸ σχέδιον τῆς νέας Πρωτεύουσης εἶχεν ἐκπονήσῃ εἰδικῇ αὐθεντίᾳ, ὁ ἀρχιτέκτων Κλεάνθης. Ὡς δ' ἀνέφερα ἤδη, ὁ Βασιλεὺς Ὁθων ἐκάλεσεν εἰς Ἀθήνας καὶ τὸν διαπρεπῆ βαυαρὸν ἀρχιτέκτονα Κλέντζε διὰ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τὸ ἐν λόγῳ σχέδιον καὶ μεταρρυθμίσῃ τοῦτο, ἂν τυχὸν παρίστατο ἀνάγκη. Ὁ βαυαρὸς ἀρχιτέκτων θ' ἀπεφαινέτο ἐπίσης καὶ περὶ τοῦ μέρους, ἐν ᾧ θὰ ἐκτίζοντο τὰ Ἀνάκτορα καὶ περὶ τοῦ σχεδίου αὐτῶν. Ὁ Κλέντζε, καίτοι δὲν παρέμεινε ἢ ἐπ' ὀλίγον ἐν Ἀθήναις, ἔνθα καὶ ἠσθῆνησε βαρέως, ἐξέφερε τὴν πεφωτισμένην του γνώμην ἐφ' ὅλων ἐν γένει τῶν ζητημάτων, δι' ἃ εἶχε μετακληθῆ ἔκ Βαυαρίας. Ἐν τέλει, παρ' ὅλας τὰς παρατηρηθείσας ἀντιδράσεις, ἀπεφασίσθη ὀριστικῶς ὅπως τὰ νέα Ἀνάκτορα ἀνιδρυθῶσι εἰς τὸ ἀνατολικομνησμβρινὸν μέρος τῆς πόλεως, τὸ ὁποῖον ἀπεκαλεῖτο τότε Μπουμπουνίστρα καὶ ἦτο ἀναμφιβόλως τὸ ὑγιεινότερον μέρος τῆς ὅλης πόλεως. Ἄλλοι, ὀρμώμενοι μόνον ἐκ λόγων ὑλικοῦ συμφέροντος, εἶχον προτείνει τὴν ἀνέγερσιν ἐν τῇ θέσει, ἣτις ἐκαλεῖτο Γυφτόπορτα, ἀλλ' ἡ εἰσήγησις αὐτῶν δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψει διότι τὸ μέρος ἐκεῖνο ἦτο λίαν χαμηλὸν καὶ ἐκεῖ κατεστάλαζον ὅλα τὰ ἐκ τῶν βροχῶν ὕδατα τῆς πόλεως. Ἐνιοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Κλεάνθης, εἶχον ὑποδείξῃ τὸ μέρος ἔνθα νῦν κεῖται ἡ πλατεῖα τῆς Ὀμονοίας. Ὁ Κλέντζε προὔτιμησε τὸν παρὰ τὸ Θησεῖον χῶρον. Ὁ ἀρχιτέκτων ὅμως Γκέρτνερ, ὅστις καὶ ἐξεπόνησε τὸ σχέδιον τῶν Ἀνακτόρων, ἐθεώρησεν ὡς μόνην κατάλληλον τὴν θέσιν Μπουμπουνίστραν, ἔνθα καὶ ἀπεφασίσθη ὀριστικῶς ὅπως ἀνεγερθῶσι τὰ Ἀνάκτορα. Σημειωτέον ὅτι κατὰ τινὰς ὁ Διάδοχος τοῦ προσωπικοῦ Θρόνου, κατ' ἄλλους δὲ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ὁθωνος καὶ Διάδοχος τοῦ βαυαρικοῦ Θρόνου Μαξιμι-

λιανός ἦτο τῆς ιδέας ὅπως τὰ Ἀνάκτορα ἀνεγερθῶσι ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, εἰς τοῦτο ὅμως ἀντέστη ὁ φιλέλλην Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας καὶ πατὴρ τοῦ Ὀθωνος.

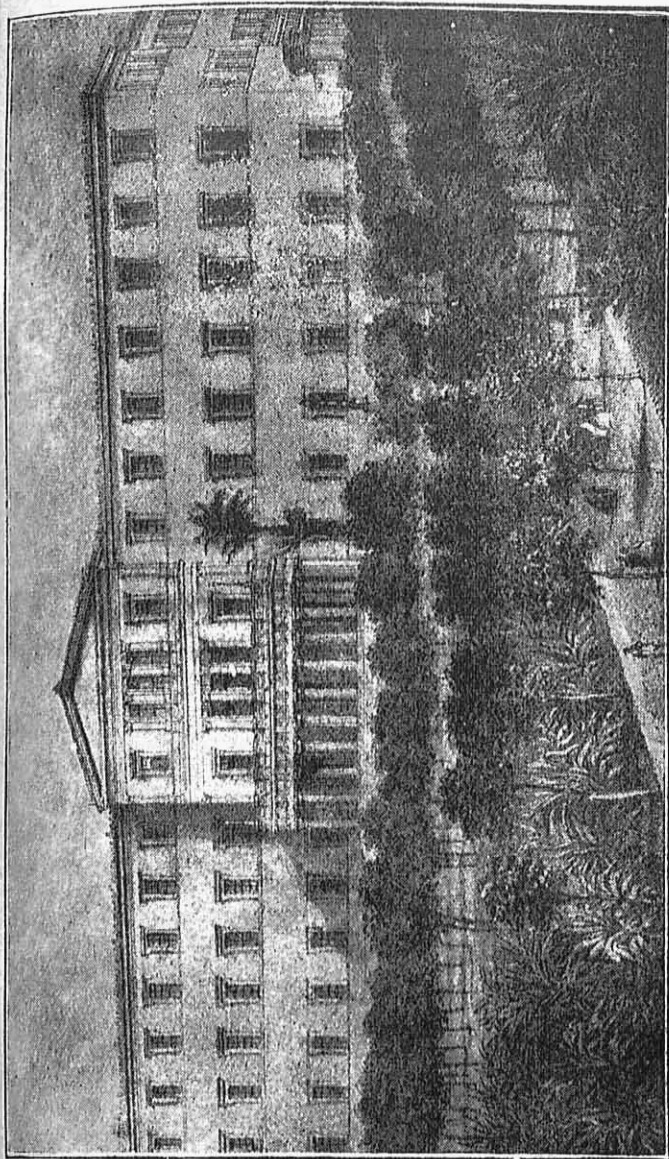
Τὴν 25 Ἰανουαρίου 1836, τετάρτην ἐπέτειον τῆς εἰς Ἑλλάδα καθόδου τοῦ Βασιλέως Ὀθωνος, ἐτέθη ὁ θεμέλιος λίθος τῶν νέων Ἀνακτόρων τῶν Ἀθηνῶν ληφθεὶς ἐκ τοῦ Παρ-

Ὁ Παρθενὼν ἐπὶ Ὀθωνος.

θενῶνος. Ἀφ' ἑσπέρας 26 κανονιοβολισμοὶ προανήγγειλαν τὸ ἐπίσημον τῆς ἐπαύριον ἡμέρας, τὴν πρωίαν τῆς ὁποίας ἐρρίφθησαν ἕτεροι 75. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, εἰς ἣν παρέστησαν ὁ Βασιλεὺς Ὀθων μετὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις τότε παρεπιδημοῦντος πατρὸς του Βασιλέως τῆς Βαυαρίας, οἱ διπλωματικοὶ ἀντιπρόσωποι τῶν φίλων Δυνάμεων καὶ αἱ

ἀνώτεραι πολιτικάι καὶ στρατιωτικάι Ἀρχαὶ τῆς Πρωτευούσης, μετέβησαν ὅλοι εἰς τὰ Βασίλεια. Ἐκεῖθεν δέ, περὶ τῆν 10 π. μ., διερχόμενοι διὰ μέσου στρατιωτικῆς παρατάξεως μετέβησαν πάντες οἱ ἐπίσημοι εἰς τὸ μέρος ὅπου θὰ ἰδρύντο τὸ Παλάτιον καὶ ἐν ᾧ εἶχε κατασκευασθῆ εἰδός τι ἀμφιθεάτρου. Ὁ Ἅγιος Ἀττικῆς ἠϋλόγησε τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ οἰκοδομήματος, ὃ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας ἐξεφώνησεν ἐπίκαιρον λόγον καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ἀρχιτέκτων Γκέρτνερ προσέφερεν εἰς τὸν Βασιλέα τὸ σχέδιον τῶν ἀνεγερθησομένων Ἀνακτόρων ὡς καὶ μίαν μεμβράνην, ἐφ' ἧς ἀνεγράφετο ὁ χρόνος τῆς ἀνεγέρσεως καὶ ἕτεραί τινα σχετικάι λεπτομέρειαι. Τὸ σχέδιον καὶ τὴν μεμβράνην, εὐρισκόμενα ἀμφοτέρωθεν ἐντὸς θήκης ἐκ μολύβδου, παραλαβὼν ὁ Βασιλεὺς Ὁθων, προσέφερεν εἰς τὸν Πατέρα του, ὅστις ἀφοῦ ἠσπάσθη τὸν Βασιλέα Υἱόν του ἐπλησίασε πρὸς τὸν θεμέλιον λίθον καὶ ἐναπέθεσεν ἀμφοτέρωθεν ἐν τῇ ὀπῇ, ἣτις πρὸς τοῦτο εἶχεν ἀνοιχθῆ ἐν αὐτῷ. Ἀκολούθως προσέφερεν ὁ ἴδιος ἀρχιτέκτων εἰς τὸν Βασιλέα διάφορα νομίσματα χρυσᾶ, ἀργυρᾶ καὶ χαλκᾶ. Τινὰ ἐξ αὐτῶν ἐναπετέθησαν εἰς τὴν ὀπὴν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ὁθωνος, τὰ ἐπίλοιπα ὑπὸ τοῦ Πατρός του, εἰς ὃν εἶχον ἐγχειρισθῆ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Πλησίον τῶν νομισμάτων ἐναπετέθη καὶ ἐν χρυσοῦν ὠρολόγιον, μεθ' ὃ ἡ ὀπὴ ἐκλείσθη καταλλήλως. Ἐπειτα ὁ ἀρχιτέκτων προσέφερεν εἰς τὸν Βασιλέα Ὁθωνα ἀργυροῦν μιστρίον, τὸ ὁποῖον εἶχε λάσπην. Ὁ Ὁθων τὸ προσέφερεν ἀμέσως εἰς τὸν Πατέρα του, ὅστις ἐναπέθεσε τὴν λάσπην ἐπὶ τοῦ ἐκεῖ καλύμματος τῆς ὀπῆς. Τὸ αὐτὸ ἔκαμεν ἔπειτα καὶ ὁ Ὁθων. Ὁ ἀρχιτέκτων ἔδωκε κατόπιν εἰς τὸν Ὁθωνα ἀργυροῦν σφυρίον, τὸ ὁποῖον οὗτος παρέδωκε πάλιν εἰς τὸν Βασιλέα Πατέρα του, ὅστις καὶ ἔδωκε τὸ πρῶτον δι' αὐτοῦ κτύπημα, τὸ δεύτερον ἔδωκεν ὁ Ὁθων, τὰ δὲ λοιπὰ οἱ Γραμματεῖς τῆς Ἐπικρατείας κτλ. κτλ. Ἡ ὅλη σεμνὴ τελετὴ ἐτελείωσε μὲ ἀνευφημίας τοῦ πλήθους καὶ τῶν ἐπισήμων ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως καὶ μὲ τοὺς συνήθεις κανονιοβολισμούς. Ὁ Βασιλεὺς ἐπέστρεψεν εἶτα εἰς τὸ Παλάτιον, ἔνθα ἐδέχθη τὸ διπλωματικὸν σῶμα καὶ τὰς

Τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Ὑψαγῶς.

Ἄρχας τῆς Πρωτεύουσας κατὰ τάξιν. Ἡ ἀνέγερσις τῶν Ἀνακτόρων ἐγένετο δαπάναις τοῦ Βασιλέως Ὀθωνος. Ἐπειδὴ δὲ σὺν τῷ χρόνῳ κατέστη δῆλον ὅτι τὸ βασιλικὸν ταμεῖον δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἀνέγερσιν τῶν μεγαλοπρεπῶν Ἀνακτόρων, ἅτινα εἶχε σχεδιάσῃ ὁ ἀρχιτέκτων Γκέρτνερ, τὸ ἀρχικὸν ὠραῖον σχέδιον ἐτροποποιήθη ἐπὶ τὸ ἀπλούστερον δι' οἰκονομικοὺς λόγους.

Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπίλοιπον ἐγκριθὲν σχέδιον τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν ἤρχισε νὰ ἐκτελεῖται ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Πρὸς τοῦτο, τὴν 9 Ἀπριλίου 1836 ἐξεδόθη εἰδικὸν λεπτομερὲς Διάταγμα, εἰς τὸ ἄρθ. 12 τοῦ ὁποίου καθωρίζοντο ἀκριβῶς τὰ κατὰ τὸν τρόπον οἰκοδομήσεως ἐν τῇ πόλει τῶν Ἀθηνῶν « πρὸς ἐξομάλυνσιν τῶν δυσκολιῶν, τὰς ὁποίας ἀπαντῶσιν αἱ Ἀρχαὶ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως καὶ συμβιβασμὸν τῶν μεταξὺ τῶν ἰδιοκτητῶν περὶ τῶν οἰκπέδων τῶν ἀναφυομένων διαφιλονικίσεων. » Τὸ ἄρθ. 6 ἐνδιελάμβανε: « Κατὰ τὰς ὁδοὺς τῆς Ἀθηναῖς, τοῦ Αἰόλου τοῦ Ἑρμοῦ, τοῦ Πειραιῶς, τῆς Μακρᾶς Στοᾶς καὶ τοῦ Σταδίου καὶ εἰς τὰς Πλατείας τοῦ Ὀθωνος καὶ τοῦ Λουδοβίκου ὅλαι αἱ οἰκαίαι:

α'. πρέπει νὰ ἔχουν ἐν ἰσόγειον καὶ ἐν ἀνώγειον πάτωμα καὶ β'. θέλουν σχηματίσῃ σειρὰν συνεχῆ καὶ ἀδιάκοπον. Τὰ δὲ σχέδια ὅλων τῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ταύτας οἰκοδομουμένων οἰκιῶν θέλουν καθυποβάλλεσθαι προηγουμένως εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ γεωμέτρου τῆς πόλεως καὶ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν καὶ ἔγκρισιν τοῦ μηχανικοῦ τοῦ Νομοῦ. »

* *

Τοιαῦται αἱ συνθῆκαι ὑφ' ἧς αἱ Ἀθηναὶ ἀνηγορεύθησαν ἢ Πρωτεύουσα τοῦ Κράτους. Μετ' ὀλίγον συμπληροῦνται ἑκατὸν ὀλόκληρα ἔτη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἅτινα ἤρκεσαν νὰ μεταβάλωσι τὴν ἄλλοτε ταπεινὴν καὶ μετριόφρονα πολίχνην τῆς Ἀττικῆς εἰς τὴν σημερινὴν ὠραιότατην καὶ μεγαλοπρεπεστάτην Πρωτεύουσαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἣτις ἀσφαλῶς θὰ ἐξελιχθῇ ἐν τῷ μέλλοντι ἔτι περαιτέρω ἀκόμη.

ΔΗΜ. Ι. Δ. ΔΡΟΣΟΣ

Διευθυντὴς ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν